Og Øjeblikket er netop belejligt nu, da en stor Del af Landstingets Medlemmer af Højre og sandsynligvis alle Folketingets Højremedlemmer (maaske med Undtagelse af den eneste københavnske Højrerigsdagsmand, der endnu er tilbage,) er velvillig stemt overfor Kvinders Valgret og allerede før har givet denne Sag deres Stemme.

Vi haaber og venter derfor, at vort største politiske Parti paa Rigsdagen, det, der altsaa har Magten til at gennemføre denne Sag, til Efteraaret vil føre dette Spørgsmaal til Løsning.

Vi har mange, ja de fleste Højrerigsdagsmænds Ord for, at de vil virke for Kvinders *Valgret* og maaske ogsaa Valgbarhed. D'Hrr. af Reformpartiet vil ganske sikkert let kunne overbevise de vankelmodige i Højrepartiet om, at Kvinder i de kommunale Raad vil være en Vinding, vil være naturligt og vil være, hvad man har i mange andre Lande, ja har haft i mange Aar.

L. N.

Frøken Jensens Kogebog.

(Det nordiske Forlag.)

Et engelsk Ordsprog siger: Buddingens Godhed bevises paa Bordet; hvis dette holder Stik — og Erfaringen taler derfor — saa er i Grunden al yderligere Anbefaling af Frk. Jensens Kogebog overflødiggjort. Det første Oplag paa 2000 Eksemplarer blev udsolgt i kort Tid, og det næste Tusinde er ved at gaa samme Vej; dette er i vor paa Kogebøger just ikke fattige Tid, et Særsyn som taler for sig selv. Da der dog mulig findes dem blandt dette Blads Læsere, hvem den ikke er kommen for Øje, vil vi gerne med nogle Ord henlede deres Opmærksomhed paa den.

Vilde man spørge om Grunden til den gode Modtagelse, Bogen har faaet, da ligger Svaret ret nær. For det første er den fikst og tiltalende udstyret; allerede de tre rygende Skorstene paa Titelbladet vækker Forestillinger om den gode Mad indenfor dette; for det andet er den ordnet saa praktisk og overskueligt med stadig Henvisning til andet Steds i Bogen forekommende Opskrifter, at man meget hurtigt finder sig til Rette i Brugen af den. Dernæst har den taget det fornuftige Parti at henvende sig til den store Mængde af Husholdninger, i hvilke der ikke er store Midler at rutte med, og dog findes baade Lyst og Vilje til at sætte veltillavet Mad med den fornødne Afveksling paa Bordet, men hvor det skorter paa tilstrækkelige Kundskaber til at føre det igennem. For disse Husholdninger vil Bogen kunne være en udmærket Vejleder. Den stiller sine Fordringer, saa de kan opfyldes. Der siges f. Eks. ikke: saa og saa mange Ingredienser er *absolut* nødvendige til at lave denne Ret velsmagende — men: Retten kan laves velsmagende paa en tarveligere Maade og saa yderligere forbedres ved Tilsætninger. Det er altid behageligere at lægge til end at maatte trække fra.

Frk. Jensen nævner ogsaa med frejdigt Mod Ordet »Margarine«, der endnu, saa vidt vides, ikke er set i nogen Kogebog. Hun lyser det i Kuld og Køn i mange Tilfælde og yder derved Husmoderen en Støtte overfor mange flot anlagte Piger, der protesterer mod Brugen af det.

Man kan udmærket godt lave fin Mad efter Frk. Jensens Kogebog, men man kan ogsaa forbedre den daglige Kost; der er saaledes en Del Anvisninger til Anvendelse af Levninger og Anvisninger til paa en fornuftig Maade at anvende et større Stykke Kød. Skulde vi gøre en Indvending, er det den, at Angivelsen af det beregnede Personantal ikke altid forekommer os lige heldigt. Vi vilde anslaa Folks Gennemsnitsappetit lidt større end Frk. Jensen, med Undtagelse af skært Kød, hvor hun til Gengæld forekommer os at beregne for meget. Men i det hele tør vi trygt anbefale Bogen til Læsernes Velvilje.

J. M.

Nordens Kvindeforbund.

Vi har endnu paa vor Liste tre vakre, unge, svenske Piger paa 18 Aar og een paa 20, som staar og længes efter at finde nogle danske unge Piger at korrespondere med. Mon der ikke blandt vore Abonnenter skulde findes 4 unge Piger med saa megen Interesse for Søstrene paa den anden Side af Sundet, at de kunde have Lyst til at veksle Breve med dem? Vi minder om, at vedkommendes Navn og Adresse faas ved Henvendelse til Redaktionen af dette Blad. Et 10 Øres Frimærke maa medfølge for at dække vore Udlæg.

Fra Uge til Uge.

Rettelser.

Sætternissen har været slemt paa Spil i Artiklen »Et Venskab« i sidste Nr. af Kv. og Samf. Følgende Rettelser bedes tagne ad notam: 1. Spalte, Linie 6 fra oven: *Murer Talomei* — læs: *Mester Talomei.* 2. Spalte, Linie 6 fra oven; *tillader* — læs: *tiltaler.* 3. Spalte, Linie 2 fra neden: *Grækenland* — læs: *Grækenlands.* 8. Spalte, Linie 9 fra oven: *Som San Silvestro* læs: *som i San Silvestro.*

Beskyttelse
eller
ikke Beskyttelse.

I »Kvinden og Samfundet« for d. 30. Marts findes en Spidsartikel, betitlet: Fra »Beskyttelsens« forjættede Land. Det er et Uddrag af en længere Artikel, og den maa opfattes som udtalende netop det ærede Blads Redaktions Mening om denne Sag. Jeg føler mig fristet til at sige et Par Ord med her, netop nu da Sagen er brændende her i Landet, ogsaa i Anledning af Fabriksloven. Der siges i Artiklen, at Beskyttelsen for Kvinderne medfører, at andre (Kinesere) tager Arbejdet fra dem, samt at de arbejdende Kvinder nok selv vil protestere mod denne Beskyttelse, naar de ser Følgerne. Der drages, synes det mig, en noget ulogisk Slutning. Fordi Følgerne er uheldige, behøver Beskyttelsen ikke at være forkastelig; kan være, at Beskyttelsen ikke er vidtrækkende nok. Var det ikke bedre at rette Vaabnene mod Udlændingene end mod Beskyttelsen? Forbyd ved Lov Kinesere og lignende at tage Arbejde i Landet eller endnu hellere, forlang, at enhver Arbejderske er Medlem af sit Fags Organisation og pligtig at overholde dens Priskurant og Fordringer, da vil Evropas Arbejdere og Arbejdersker let hævde deres Overlegenhed. Kvinderne trænger lige saa vel som Mændene til Statens Beskyttelse. Staternes Tilblivelse skyldes jo netop Nødvendigheden af at beskytte de svagere mod Uret. Jeg maa maaske i denne Sammenhæng minde om en Artikel, som Fru Nina Bang har skrevet, saa vidt jeg erindrer, i »Tilskueren« — senere gengivet i »Socialdemokraten« — om »den gule Fare«, hvori Fruen skriver, at Hunnerbevægelsen vil blive moderniseret; ikke Krigere, men Arbejdere vil komme fra Østen og opsluge og ødelægge Evropas Kultur. Der ligger en Fare, som vi selv kan afværge, blot vi er fremskuende nok. Lad os Kvinder virke for vor Valgret og for større politisk Oplysning indbyrdes; thi først derved kan det lykkes os at afværge de uheldige Følger af Beskyttelsen, men lad os ikke virke imod denne selv. Det skulde

KVINDEN OG SAMFUNDET.

Nørregade 33, St.

København K.

glæde mig — og flere med mig — at høre den ærede Redaktions Stilling til dette Spørgsmaal: skal Kvinderne virke for eller imod Beskyttelse? Med Tak for Optagelsen tegner jeg mig som deres ærbødige

Astrid Lund.

* * *

Vor Stilling i denne Sag turde være vore Læsere fra i Fjor, da Striden stod som hedest, vel bekendt. For de ny, der er komne til, kan vi klargøre vort Standpunkt i dette vigtige Spørgsmaal saaledes:

Vi er ganske bestemt *for* en virkelig Beskyttelse af Arbejderstanden og betragter det som en af Lovgivningens første Opgaver at beskytte Arbejderne imod Kapitalens Overgreb, men, lige saa bestemt er vi *imod* en ensidig Beskyttelse af Kvinden, fordi en saadan er egnet til at true hendes Erhvervsliv; Arbejdsgiverne bliver saa kede af alt det Vrøvl, der følger med Benyttelsen af kvindelig Arbejdskraft, over den Inspektion, de bliver underkastede og de Mulkter, de ved Overtrædelser har at betale, at de ender med at udelukke Kvinderne fra Arbejdsmarkedet. Et Eksempel herpaa var det, vi netop anførte i den nævnte Artikel.

Ved at følge med Begivenhederne i »Beskyttelsens forjættede Land« er det bleven os klart, at den humane Tale om at beskytte den svagere Kvinde i meget kun er Talemaader, egnede til at dække over de virkelige Motiver. I grel Belysning staar i saa Henseende Forholdene i Frankrig. Der blev snakket meget om Humanitet og om de svage Kvinder, og deraf fødtes en Lov, der forbød Nattearbejde for Kvinder. Derved mistede bl. a. en Mængde ved Avistrykkerier ansatte kvindelige Sættere deres *vellønnede* (thi Natarbejde er i Reglen vellønnet) Arbejde. Men i selvsamme Trykkerier anvender man Kvinder til at false Bladene, et Arbejde, der for Morgenbladenes Vedkommende jo maa foregaa i Nattetimerne. At *sætte* dem maa Kvinder ikke mere, men *false* dem maa de gerne. Hvorfor en saadan Inkonsekvens af den humane Lovgivning? Jo, Sagen er den, at Falsning, som ikke kræver Faguddannelse, er et slet lønnet Arbejde, som Mændene ikke bryder sig om.

Man kunde tvivle om, at samme Motiv — Frygten for den kvindelige Konkurrence — har gjort sig gældende her til Lands, hvis ikke en af de ærede Lovgivere havde forsnakket sig i sidste Øjeblik. Under hele Forhandlingen hørtes kun Ord som »Humanitet«, »Udvikling«, »Civilisation«, indtil C. C. Andersen i Landstinget lod Bomben springe. Han kæmpede som en Løve for de svage Kvinder. I sin yderste Nød for at redde den dødsdømte Paragraf, greb han saa til den økonomiske Side af Sagen og udtalte de Ord, der af Kvindekønnet her til Lands ikke let skal glemmes: »*Bestræbelserne bør gaa ud paa at regulere Børns og Kvinders Arbejde saaledes, at der kan blive mere Arbejde for Mændene.*«

En af vore Medarbejdere skriver i Anledning heraf med Rette: »Sammenblandingen af saa uensartede Motiver er lidt usmagelig og minder stærkt om et engelsk Ordsprog:

Han dækker mig med sine Vinger og hakker mig med sit Næb.

Ved Lovens Hjælp at ville besværge »den gule Fare«, som Indsenderen anbefaler, vilde neppe svare Regning. I denne Dampens Tid har Kapitalen, som vi ved, faaet Vinger. I sig selv ejer den en forbavsende Evne til at opsnuse og benytte sig af det Sted, hvor den kan faa det mest mulige Arbejde gjort for den mindste Betaling. Hvis de smaa gule forhindres i at søge Kapitalen, skal Kapitalen derfor nok vide at finde de gule i deres eget Land.

Vi lykkeligere stillede Kvinder kan gøre meget for at forbedre vore arbejdende Søstres Kaar. Vi kan hjælpe dem at organisere sig; vi kan arbejde paa i vor egen Klasse at bortrydde Uviljen imod Organisationen, og vi kan ved at betale alt Arbejde ordentligt, hjælpe dem ganske uhyre meget i deres i Reglen svære Eksistenskamp. Lad os derfor staa paa Vagt imod den Slags Beskyttelse, der kun vil gøre denne Kamp endnu sværere for dem! Vi er ikke blinde for den Fare, der ligger i, at Kvinden faar Arbejde, og Manden maa gaa ledig, men herimod findes et udmærket radikalt Middel: *Samme Løn for samme Arbejde.*

Red.

Den som kysser Pigerne —

Af Helene von Bøhlau.

(Fortsat.)

Saa tog Fruen sin store Hat paa og sit Langsjal og bar Strikkeposen ud igen. Hr. Tiburtsius kunde fra sit Vindue se, hvorledes hun tog sin Post som en Skildvagt i Nærheden af »Elefanten« og gik saa smaat op og ned. Først alene, for hun var en punktlig Kone; men snart sluttede flere og flere sig til hende og gik op og ned med hende. Der var Apotekerens og Kirsteins, baade Moder og Døtre med deres Venner og bekendte. Saa kom den lille Mamsel Muskulus løbende og Müllers alle sammen og mangen Gang Fru Kummerfeld med nogle af sine Syelever, lige som det nu kunde træffe sig.

Det var som en Lavine, der blev større og større. Og hele denne Sværm af muntre unge og gamle Weimaranere lo og snakkede og satte sig endelig i Bevægelse. Vejen gik til et eller andet af de kendte Steder i Omegnen, til Tileffurth eller Ettersberg eller Belvedere, til Ehringsdorf eller andre Landsbyer og smaa hyggelige Reder, som nu er gaaet af Mode.

Saaledes nød man Sommeren i de gode, gamle Dage, da endnu ingen tænkte paa at gøre Baderejser eller ligge paa Landet. Ofte gik man bare ud i een af Haverne og ristede Pølser. I hver eneste Have fandtes der nemlig et lille muret Ar-

Lidt om den Kunst at blive gammel med Tilfredshed.

Ved *H. Th.*

»Er det nogen Sinde faldet dig ind at øve dig i at blive gammel?« spørger en Forfatterinde i *Harpers Bazar* sine yngre Medmennesker. Spørgeren venter ikke ret mange bekræftende Svar; hvem *øver sig i* at blive gammel? hvem *øver sig i* at dø? og dog er begge Dele noget, der *uundgaaeligt knytter sig til menneskelig Natur,* paa samme Tid som det *strider mod menneskelig Tilbøjelighed,* hvorfor man skulde synes, at det var det mest selvfølgelige af alt, at ethvert Menneske gjorde sig det klart, at her staar vi overfor noget, som ikke paa ret Maade kan fuldbyrdes uden store Anstrengelser og langvarig Opøven.

Lyst til at dø har kun faa; men Lyst til at blive gammel har vel endnu færre. Legemlig Affældighed,